

Bakı turistlərin gözü ilə...

Azərbaycanın paytaxtı qonaqlarına nə təklif edir?

Son illər dünya turistlərinin sevdiyi məkanlar sırasında Azərbaycanın adı tez-tez çəkilir. Artıq dövlət qurumları və ictimai sektor nümayəndələrinin turizm sahəsində apardığı təbliğat öz bəhrəsini verməkdədir. Ölkəmizə builki turist axını da deməyə imkan verir ki, bu yöndə qurulan siyasət düzgün və məqsədli şəkildə həyata keçirilir. Dünyanın müxtəlif istiqamətlərindən, xüsusilə arab və körfəz ölkələrindən, Rusiyadan Azərbaycana müşahidə edilən çoxsaylı turist səfərləri ölkəmizin çox yaxın illərdə məşhur turizm mərkəzlərindən birinə çevriləcəyinin göstəricisidir.

Statistika da göstərir ki, Azərbaycan Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən (BƏƏ) turistlərin istirahət üçün seçdikləri məkanların ilk beşliyindədir. Ərəb turistlərindən ötrü ən yaxşı səyahət fürsətli ölkələr siyahısında məmləkətimizdən başqa, Gürcüstan, Hindistan, Malayziya və Şri-Lanka da var.

Azərbaycanın mədəniyyət və turizm naziri Əbülfəs Qarayev mətbuata açıqlamasında bildirib ki, bu ilin aprel–may ayları ərzində

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən ölkəmizə gələnlərin sayı son 2 ildəki turistlərin sayına bərabər olub. Respublikamızda Fars körfəzi ölkələri vətəndaşlarına vizaların verilməsinin sadələşdirilməsi sözügedən artımda əsas rol oynayıb. Bundan əlavə, həmin ölkələrdə aparılan reklam kampaniyaları da az əhəmiyyət kəsb etmir. Sevindirici haldır ki, gələn qonaqların, demək olar, hamısı sırf turizm məqsədilə səfər edənlərdir.

Təbii ki, istirahət üçün bölgələrimizə gələnlər də çoxdur və hər bir regionun qonaqlara təklif üçün özünəməxsus imkanları mövcuddur. Lakin maraqlıdır ki, turistlərin ən çox seçdiyi məkan paytaxt Bakıdır. Sadəcə, bir axşam şəhərin əsas əyləncə mərkəzlərinin yerləşdiyi küçələri gəzmək kifayətdir ki, bunu öz gözlərinlə görəsən. Bəs Bakı öz qonaqlarına nə təklif edir? Sualımıza cavab almaq üçün qocaman şəhərin potensialını acnəbi bir turistin gözü ilə qiymətləndirməyə çalışdıq.

Əyləncə və alış-veriş mərkəzləri, üstəgəl əsrarəngiz Bakı bulvarı

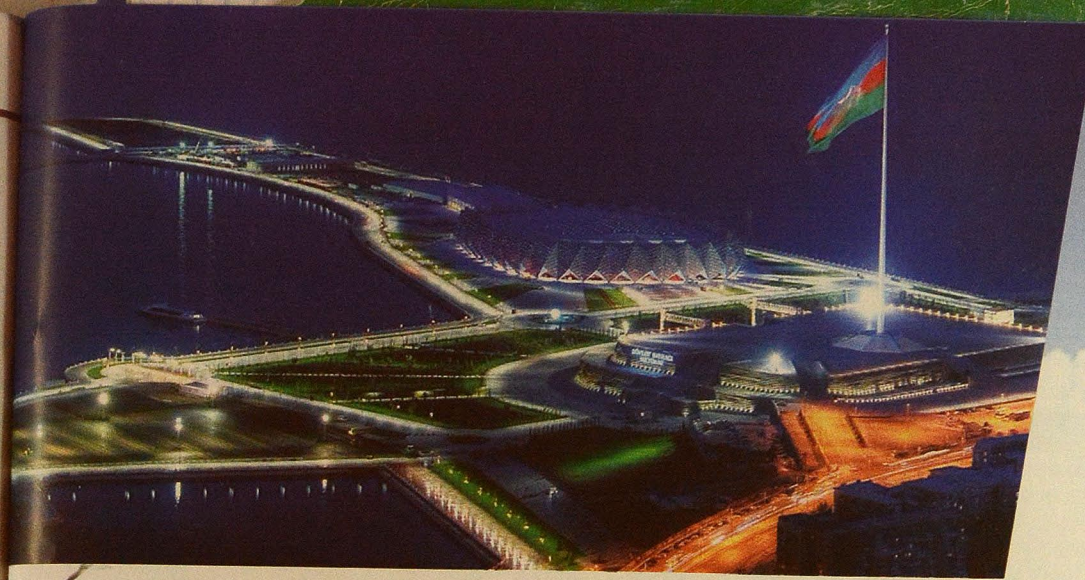
Müasirləşmə qədimliyin qovuşduğu paytaxt Bakı elmi-texniki, sənaye və mədəniyyət mərkəzinə çevrilib desək, yanlışdır. Şəhərin müasir görünüşü qonaqlarda böyük maraq doğurur. 2012-ci ildə "Eurovision" mahnı müsabiqəsinin keçirildiyi 25 min nəfərlik tutuma malik "Crystal Hall" idman-əyləncə kompleksi, məşhur memar Zaha Hadid tərəfindən hazırlanmış və futuristik üslubu ilə müasir dünya memarlığının incilərindən hesab edilən Heydər Əliyev Mərkəzinin dalğavari ağ binası, global urbanizasiya tələblərinə cavab verməklə özümdə bir neçə kompleksi və xidmət sektorunu birləşdirən "Alov qüllələri", 33 mərtəbəli və yelkən formasında inşa edilən "Trump International Hotel & Baku Tower"-in yaraşığı binasının hərəsi bir sənət əsəridir.

Şəhərdə "Fairmont Baku", "Hyatt Regency", "JW Marri-

ott Absheron Baku Hotel", "Jumeirah Bilgah Beach Hotel", "Grand Hotel Europe", "Four Seasons", "Hilton Baku", "Kempinski Badamdar" kimi məşhur dünya brendlərinə məxsus hotellər var.

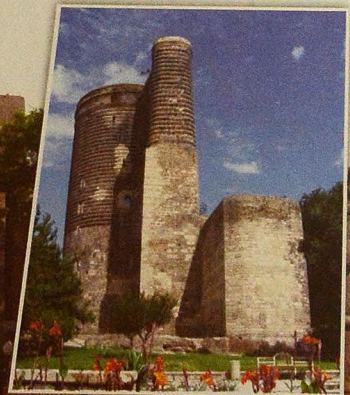
Paytaxtımızda turistlərin darıxması mümkün deyil. Çünki onları yüksək komfort və mənalı istirahət üçün geniş imkanlar – müasir ticarət, əyləncə və idman mərkəzləri, kino-teatrlar, konsert və sərgi salonları, muzeylər, parklar, Xəzər sahilinin incisi olan əsrarəngiz Bakı bulvarı gözləyir.

Bakının gözəməli və görməli yerlərindən biri olan Dənizkənarı Milli Parkda müxtəlif əyləncə, ticarət, mədəniyyət və idman mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Bura paytaxtımızın qonaqlarının və sakinlərinin ən çox sevdiyi məkandır. 2009-cu ildə 100 illik yubileyini qeyd edən bulvarın ərazisi hazırda Dövlət Bayrağı Meydanından başlayıb Ağ Səhər Bulvarında yekunlaşır və 16 km-dir. Yaxın illərdə bu ərazi sahilboyu Bibiheybat və Zığ istiqamətlərinə doğru genişləndirilərək 25 km-ə çatdırılacaq.

İçərişəhər və Qobustan seçilən məkanlar sırasında

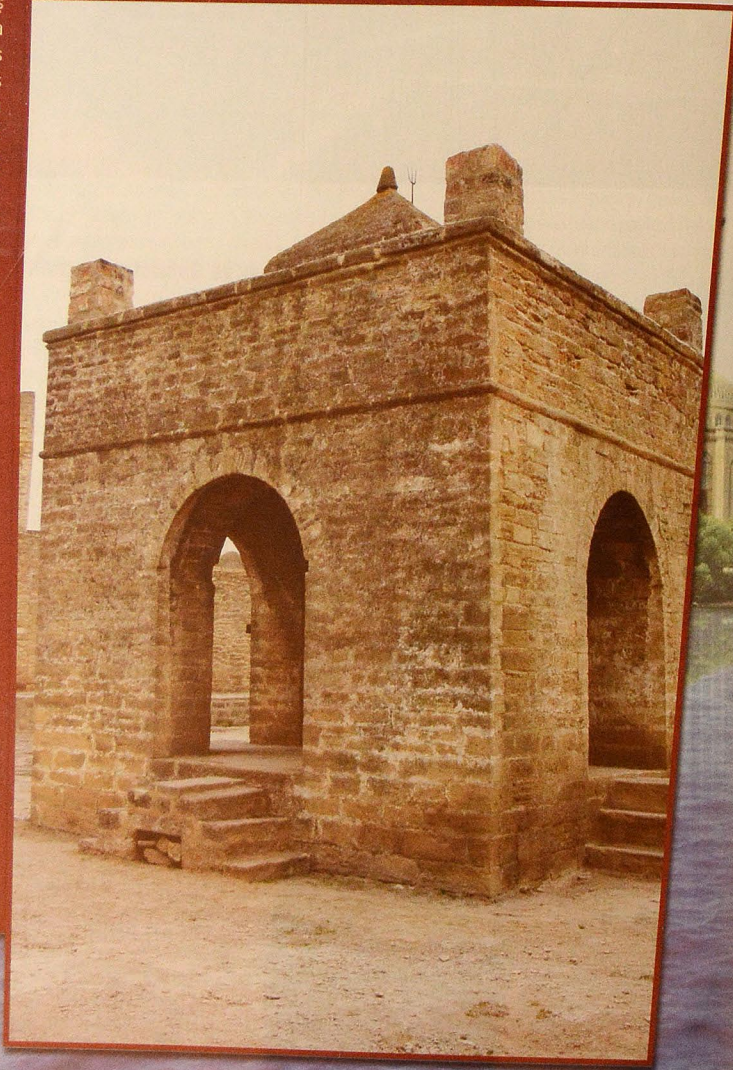
Turistlərin maraqla gözdə tutulan məkanlardan biri də İçərişəhərdir. Bu qədim, tarixi yer Şirvanşahlar sarayı və Qız qalası ilə bəzələn hazırda YUNESKO-nun "Dünya mədəni irs siyahısı"ndadır. 22 hektara yaxın əraziyə əhatə edilən İçərişəhərdə vaxtilə 28 məhəllə olub. Burada Şərq memarlığı üslubunda tikilmiş məscidlər, karvansaralar, hamamlar və digər abidələr avropalı səyyahların, şərqşünasların, alimlərin böyük marağına səbəb olur, onları heyrətləndirir. Bakıdan cəmi bir neçə kilometr məsafədə dünya mədəniyyətinin nadir incilərindən və ilk qədim yaşayış yerlərindən sayılan Qobustan yerləşir. Qobustandakı unikal qayaüstü rəsmlər tarixin qədim qatlarını, mədəniyyətini öyrənmək baxımından qiymətli mənbədir. Tədqiqatçı alimlər qoruq ərazisində 6 mindən artıq qayaüstü təsvir, 20 mağara və yaşayış yeri, 40 kuruq aşkarlayaraq öyrəniblər. Qayalarda regionun 15 min illik tarixi – Üst Paleolit dövründən orta əsrlərə qədər böyük bir zaman kəsiyi öz əksini tapıb. 1966-cı ildə bu unikal məkan tarixi-bədii qoruq elan olunub. Qoruq 2007-ci ildə YUNESKO-nun "Dünya mədəni irs siyahısı"na salınıb. Bir məqamı da qeyd edək ki, Azərbaycanda turizmin inkişafı üçün geniş imkanların yarandığı hazırkı dövrdə Qobustanın və İçərişəhərin "Dünya mədəni irs siyahısı"nda olması mədəni turizm baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bundan əlavə, Azərbaycan mədəniyyətinin inciləri olan muğam, xalça sənəti, aşıq sənəti, tar ifaçılığı sənəti də YUNESKO tərəfindən bəşəriyyətin qeyri-maddi mədəni irs xəzinəsinə daxil edilib.

Odlar Yurdunun atəş ruhu və sirləri...

Abşeronda torpaqdan çıxan yanar qazların möcüzə kimi tanınması dünyanın bir çox yerlərindən insanların bu diyara səfər etməsiylə nəticələnir. Sonsuz marağ bu gün də tükənməyib. Şəhərimizə təşrif buyuran qonaqların sevä-sevä baş çəkdiyi məkanlar sırasında Suraxanı rayonu ərazisindəki Atəşgah məbədinin də adı var. Buradakı ilk tikililər II-III əsrlərə aiddir. VII əsrdə Azərbaycanda islam dini qəbul edildikdən sonra ölkədəki bütün Zərdüşt məbədləri kimi Atəşgah da sıradan çıxmağa başladı. Lakin XVI-XVII əsrlərdə ikinci hayatına qədəm qoydu. Həmin dövrdə məşhur İpək yolu Azərbaycandan keçirdi. Müxtəlif ölkələrdən, o cümlədən də Hindistandan gələn atəşpərəstlər burada alova sitayiş edirdilər. Tanınmış hind alimi Mode yazırdı ki, Azərbaycanda – Suraxanıda dünyanın ən müqəddəs məbədlərindən biri yerləşir. Tanınmış səyyahlar, acnəbi yazıçılar, alimlər buranı ziyarət ediblər. Onların arasında A.Düma, Kempfer, Villot, Berezin, D.Mendeleyev də var. Hazırda "Atəşgah məbədi" də YUNESKO-nun "Dünya mədəni irsi siyahısı"ndadır.

Təbiətin qədim Azərbaycan torpağına baxış etdiyi daha bir möcüzə – Bakının Abşeron rayonunun Məhəmmədi kəndi yaxınlığında yerləşən Yanardağdır. Orta əsr mənbələrində Bakı od püskürən şəhər kimi təsvir olunur. Bakının rəmzi sayılan üç yanar alov dili Yanardağın mövcudluğuna istinadən qəbul edilib. İslamdan öncə Yanardağ da Atəşgah məbədi kimi atəşpərəstlərin dini inanc, sitayiş yeri idi. Digər möcüzə Yanardağın ən yüksək zirvəsində yerləşən "Qurd qapısı" adlı mağaradır. Deyilənlərə görə, vaxtilə burda canavarlar məskən saldığına görə mağaranı belə adlandırdılar. Yanardağın yuxarı ərazisinin hündürlüyü 116 metrə çatdığına görə Abşeronda ən hündür yer hesab olunur. Yanardağ Qafqaz sıra dağlarının son zirvələrindən biridir. Azərbaycan Prezidentinin 2007-ci ildə imzaladığı sərəncamla "Yanar dağ"ın ərazisi dövlət tarix-mədəniyyət və təbiət qoruyğu elan edilib.

Turistlərə yanaşma tərzimizi dəyişək

Yazını hazırlayarkən bəzi müşahidələr aparmağ üçün şəhərimizin küçələrini gəzdik və qarşılaşdığımız turistlərin bəziləri ilə həmsöhbət olduq. Bunların arasında ərəb ölkələrindən gələnlər də vardı, Türkiyədən, İrəndən, Rusiyadan, Yaponiyadan, Almaniyadan və daha bir neçə Avropa ölkəsindən təşrif buyuranlar da. Elə yuxarıda haqqında geniş bəhs etdiyimiz məkanların adını da sevdikləri yer kimi onlar çəkmişdilər.

Lakin bütün bunlarla yanaşı, qonaqlar onları qane etməyən məqamlardan da danışdılar. Ən başlıcası isə nəqliyyat problemi idi. Xüsusilə avtobusların çirklə və kondisionersiz olması, sürücülərin harda gəldi saxlaması, getmək istadikləri ünvanlara olduqca gec çatmaları, həmçinin qaldıqları hotellərdə, yemək yedikləri ictimai-iaşə müəssisələrində qarşılaşdıqları keyfiyyətsiz xidmət barədə ətraflı danışmaq istəməsələr də, epizodik bəhs etdiklər.

Təbii ki, inkişafda olan sahə kimi turizm də çatışmazlıqlar mövcuddur. Xidmət, nəqliyyat problemini zaman-zaman həll etmək mümkündür. Əsas odur ki, turistlərə yanaşma tərzimizi dəyişdirə bilək və onları qonaq kimi qəbul etməyi bacaraq... ♦

Fəxriyyə Abdullayeva,
Nicar Etibar

Bənzərsiz Azərbaycan mətbəxi

Dünyanın ən zəngin və dadlı mətbəxlərindən olan Azərbaycan mətbəxi ölkənin çoxəsrlik mədəniyyətinin ayrılmaz parçasıdır. Azərbaycan mətbəxinə aid yeməklərin əksəriyyəti qoyun, mal, quş və balıq ətindən hazırlanır. Təsədüfi deyil ki, ölkəmizə səfər edən ərəb turistlərin önəm verdiyi ən başlıca xüsusiyyətlərdən biri mətbəximizin zənginliyi və halal qıdadır. Paytaxt ərazisində fəaliyyət göstərən restoran və kafələrin milli mətbəximizlə yanaşı, hər bir turiste öz ölkəsinin yeməklərini təqdim etmək imkanı da var. Bəlkə elə buna görədir ki, ölkəmizə gələn turistlərin ilk təəssürü də məhz mətbəximizlə bağlıdır, necə deyirlər, "qarın qardaşdan irəlidir".